

نام و نام خانوادگی :

کلاس پنجم نمونه سوالات ارزشیابی ترم اول فارسی (درس ۱ تا ۸)

۱- معنی کلمات (نغمه - غرور- برنا- خرد -اهترارا) به ترتیب در کدام گزینه آمده است ؟

(۱) آواز - سربلندی - جوان - کوچک - ایثار
(۲) آواز - سربلندی - پیر - عقل - جنبش

(۳) صدای گنجشک - پیروزی - جوان - عقل - ایثار
(۴) آواز - سربلندی - جوان - عقل - جنبش

۲- شعر ((توانا بود هر که دانا بود ز دانش دل پیر برنا بود)) از کیست ؟

(۱) نظامی (۲) فردوسی (۳) پروین دولت آبادی (۴) حافظ

۳- خوانش کدام بیت شعر درست است؟

(۱) برگِ برگِ گل، به رقص باد ریخت
(۲) برگِ برگِ گل، به رقص باد ریخت

(۳) برگِ برگِ گل، به رقص باد ریخت
(۴) برگِ برگِ گل، به رقص باد ریخت

۴- املاهای کدام گروه از کلمات، درست است.

(۱) تعیل - غفلت - عظمت
(۲) ضامن - چیره گی - اوضاع

(۳) تأثیر - می غلتیدند - ایثار
(۴) خصلت - مقصد - فضل

۵- کدام دسته از کلمات، همگی اسم ساده نیستند ؟

(۱) بیدین - جاودانگی - آموزگار - دانشگاه
(۲) استقلال - بی هنر - کارگاه - آریو برزن

(۳) کدوبن - بازیگر - چنار - هنرمند
(۴) رفتگر - ایران - گلبن - پایدگی

۶- متن زیر چند جمله دارد ؟

بزرگان به فرزندانش گفت : ((به مقدار دانش و فهم خود، بکوشید خویش را به نیکویی بشناسانید. زیرا دانه هنگامی که در پرده ی خاک نهان است، هیچ کس در پروردن آن تلاش نکند. چون سر از خاک برآورد و روی زمین را آراست، معلوم گردد که چیست))؟

(۱) نه جمله (۲) هشت جمله (۳) هفت جمله (۴) ده جمله

۷- معنی کدام کلمه با بقیه متفاوت است ؟

(۱) پاینده (۲) جلال (۳) شکوه (۴) فر

۸- کدام ضرب المثل به معنی ((کار بی فایده کردن)) نیست ؟

- (۱) از رود میخ آهنی در سنگ
(۲) آب در هاون کوبیدن
(۳) پند دادن به نادان مانند تخم افکندن در شوره زار است
(۴) دندان طمع را کندن

۹- در کدام گزینه از کلمات مخالف هم استفاده نشده است؟

- (۱) خاور - باختر
(۲) زر - سیم
(۳) لیل - نهار
(۴) بحر - بر

۱۰- کدام دو بیت زیر از لحاظ معنا به هم نزدیک هستند ؟

- (الف) در راه تو کی ارزشی دارد این جان ما
(ب) ای ز تو هستی گرفته ریشه ام
(ج) اگر سر به سر تن به کشتن دهیم
(د) خوشا مرز ایران عنبر نسیم
- پاینده باد خاک ایران ما
نیست جز اندیشه ات اندیشه ام
از آن به که کشور به دشمن دهیم
که خاکش گرمی تر از زر و سیم
- (۱) الف - د
(۲) ج - ب
(۳) د - ج
(۴) الف - ج

۱۱- در کدام گزینه ، رابطه ی معنایی دو کلمه با بقیه متفاوت است ؟

- (۱) ایثار و از خودگذشتگی
(۲) پیر و برنا
(۳) نازک و لطیف
(۴) کار و تلاش

۱۲- جمع کدام کلمه نادرست است ؟

- (۱) شرط - شرایط
(۲) نقطه - نقاط
(۳) کهن - کهنسال
(۴) تصویر - تصاویر

۱۳- کدام گروه از کلمات با هم هم خانواده نیستند؟

- (۱) ایثار - موثر
(۲) مصور - تصویر
(۳) محکم - استحکام
(۴) استقلال - مستقل

۱۴- کدام نشانه ی ربط برای جای خالی مناسب است؟

علف های سبز خیلی نازک هستند..... گاهی می بینیم که همین علف های نازک و لطیف از میان سنگلاخ سر در می آورند.

- (۱) چون
(۲) اما
(۳) زیرا
(۴) اگر

۱۵- کدام کلمه متضاد ((وابستگی)) است ؟

- (۱) بندگی
(۲) ایثار
(۳) استقلال
(۴) غرور

۱۶- در چند مصرع ، به درستی زیر فعل خط کشیده شده است ؟

((پاینده باد خاک ایران ما - سر زد از افق مهر خاوران - خرد دست گیرد به هر دو سرای - کرد دهقان دانه ها در زیر خاک))

(۱ سه مصرع (۲ چهار مصرع (۳ دو مصرع (۴ یک مصرع

۱۷- در کدام گروه تمام کلمات هم خانواده نیستند ؟

(۱ انجم - نجم - انجم (۲ فضل - فاضل - فضیلت (۳ جهل - جاهل - جهالت (۴ هجوم - تهاجم - هجمه

۱۸- رابطه ی کدام دو کلمه با بقیه متفاوت است ؟

(۱ خجالت و شرمندگی (۲ چیرگی و غلبه (۳ شرمنده و غمگین (۴ علاقه و اشتیاق

۱۹- کدام کلمه با واژه ی دوست ، ترکیب نمی شود ؟

(۱ مبین (۲ زر (۳ ایثار (۴ هنر

۲۰- خلاصه ی خواسته ها و افتخارات یک ملت در ..... آمده است .

(۱ قانون اساسی (۲ پرچم (۳ زبان فارسی (۴ سرود ملی

مبجاری آی نو

۲۱- کتاب آفریده های ساکت خدا اثر ..... و داستان بازرگان و پسران از کتاب..... است.

۲۲- در ترکیب های زیر مشخص کنید کدام وصفی و کدام اضافی هستند؟

سپاه عظیم - مقام بزرگ - زندگی راحت - درخت نارون - آب گوارا - موش موزی - تاریخ کهن - مسابقات ورزشی - مرز پر گهر -

۲۳- در بیت (ای همه هستی ز تو پیدا شده خاک ضعیف از تو توانا شده) منظور از خاک ضعیف چیست؟

۲۴- بیت ((جز در تو قبله نخواهیم ساخت گر نوازی تو چه خواهد نواخت)) از کدام شاعر و کدام کتاب است؟

۲۵- یک جمله بنویسید که در آن در کلمه ی متضاد به کار رفته باشد .

۲۶- مصرع بعدی هر شعر را کامل کنید .

گل بخندد بر سر گل بوته ها

.....

باز می آید پرستو نغمه خوان

.....

اجزای خاک مرده به تاثیر آفتاب

.....

خرد رهنمای و خرد دلگشای

.....

مهر تو چون شد پیشه ام

.....

۲۷- معنی بیت های زیر را بنویسید .

سرزد از افق مهر خاوران

فروغ دیده ی حق باوران

.....

فضل خدای را که تواند شمار کرد

یا کیست آن که شکر یکی از هزار کرد

.....

۲۸- در این بیت واژه های مخالف را پیدا کنید و بنویسید .

((بحر آفرید و بر روی درختان و آدمی

خورشید و ماه و انجم و لیل و نهار کرد))

۲۹- زکریای رازی چگونه توانست مکانی برای ساخت بیمارستان مشخص کند؟

۳۰- مشخص کنید کدام یک از اسم های ساده و کدام یک غیر ساده هستند؟

رفتگر پروردگار میهن خوش آواز کارمند خودکار چنار استقلال شور انگیز پایندگی

۳۱- با توجه به زیر کلمه هایی که خط کشیده شده معنی هر کلمه را بنویسید

الف) خرد رهنمای و خرد دلگشای

ب) ز نادان بنالد دل سنگ و کوه ازیرا ندارد بر کس شکوه

پ) فروغ دیده ی حق باوران

ت) هر که در این چند خصلت کاهلی بورزد به مقصد نرسد.

ث) اگر کسی مالی به دست آورد و در نگهداری آن غفلت ورزید زود تپیدست می شود.

۳۲- شعر ((به نام خداوند جان و خرد کزین برتر اندیشه برنگذرد)) از کیست؟ معنی آن را بنویسید.

۳۳- با توجه به شعر ((توانا بود هر که دانا بود ز دانش دل پیر برنا بود)) به سوالات زیر پاسخ دهید.

الف) معنی شعر را بنویسید.

ب) کلمات مخالف آن را پیدا کنید.

پ) این شعر از چند جمله تشکیل شده است؟

۳۴- در متن زیر جاهای خالی را با حروف مناسب کامل کنید.

ای فرزندان بکوشید به کسب هنر و ف...یلت که انسان ...روتمند و با هنر اگرچه گننام باشد و دشمن بسیار داشته باشد به سبب ع...ل و هنر خ...یش در میان مردم شناخته می شود چنانکه فروغ آتش را هر چه تلاش کنند کم شود باز هم ش...له ور می شود.

۳۵- چرا در درس بازرگان و پسران فرد بی هنر و فضیلت را به چه چیزی تشبیه کرده است؟

۳۶- جای خالی را با حرف مناسب کامل کنید.

(س ث ص) به خ...وص - تا...یر - م...نله - ...روتمند - ای...ار - خلا...ه - ...سلاج

(ط ت) شرای... - ..أمل - ...یب - ل...یف - طبع... - م...الع - ق...ره

(ز ض ظ ذ) مو...وع - مو...ی - ف...ل - ه...ار - برنگ...رد - ع...مت - ...رین - او...اع

(غ ق) فرو... - مو...یت - علا...ه - ...رور - ن...طه - ...وت - می...لتید

۳۷- در درس بازرگان و پسران منظور از اندک اندک از کوه برداشتن شبیه چه کاری است؟

۳۸- جمله های زیر را به زبان ساده بنویسید .

الف) من از تو به بیست روز برتر شدم بگو تو چه این کاهلی ز چیست

ب) امروز با تو مرا هنوز نه هنگام داوری است

پ) فردا که بر من و تو وزد باد مهرگان، آنگه شود پدید که نامرد و مرد کیست

۳۹- در مصرع ((وطن داری آموز از ماکیان)) فاعل ، مفعول و فعل را مشخص کنید .

۴۰- چرا بوته کدو انقدر به خود مغرور بود؟

۴۱- در پایان سرود ملی، چه دعایی برای کشورمان می کنیم ؟

۴۲- با توجه به داستان گلدان خالی، متن زیر را به ترتیب شماره گذاری کنید.

پینگ دانه را کاشت و با دقت تمام از آن مراقبت کرد.

امپراتور می خواست برای خودش جانشینی انتخاب کند .

امپراتور دستش را روی شانه ی پینگ گذاشت و او را برای درستکاری و شجاعتش تحسین کرد .

او به همه ی بچه ها دانه ی مخصوصی داد تا پرورش دهند و پس از یکسال بیاورند.

همه ی بچه ها با گلدان های پر از گل در قصر پادشاه جمع شدند.

ماه ها گذشت ولی دانه رشد نکرد .

۴۳- حکایت زیرکی را در سه خط خلاصه نویسی کنید و ضرب المثل مرتبط با آن را بنویسید

۴۴- در شعر ((وقتی که اسکندر آهنگ ایران کرد)) منظور از کلمه آهنگ چیست؟

۴۵- در جمله زیر کلمات زیر کلماتی که خط کشیده شده را معنی کنید

آیا باید تسلیم شد و چیرگی دشمن را برخانمان دید و خواری و خفت را به جان خرید یا جنگید و خاک وطن را از خون خود گلگون کرد.

۴۶- در متن زیر فعل و مفعول و فاعل را مشخص کنید .

چند نفر رفتند و گوشت ها را آوردند .

۴۷- باتوجه به شعر ، به سوالات زیر پاسخ دهید .

هنوزم ز خردی به خاطر در است که در لانه ماکیان برده دست

به منقارم آن سان به سختی گزید که اشکم چو خون از رگ آن دم جیبید

پدر خنده بر گریه ام زد که هان وطن داری آموز از ماکیان

الف) ضرب المثل مرتبط با شعر زیر را بنویسید .

ب) قافیه های هر بیت را مشخص کنید .

پ) در کدام مصرع کلمات مخالف وجود دارد ؟

۴۸- در شعر زیر ترکیب های وصفی و اضافی را مشخص کنید

برگ نو آرد درخت نارون سبز گردد شاخساران کهن

گل بختد بر سر گل بوته ها پر کند بوی خوش گل باغ را

۴۹- در پایان هر جمله علامت مناسب بگذارید .

مگر فرقی هم می کند

هیس گوش بده

تو چند ساله ای

عالم تماشاخانه ی شگفتی های آفرینش است

۵۰- با توجه به شعر ((کرد دهقان دانه ها در زیر خاک کرد کوته شاخه ی پیچان تاک))

الف) فعل ، فاعل ، مفعول را مشخص کنید .

ب) معنی شعر را بنویسید

۵۱- باتوجه داستان ((رئیس علی)) به سوالات زیر پاسخ دهید .

الف) زادگاه ایشان در کجاست؟

ب) آیا رئیس علی به ادبیات علاقه داشت ؟ چرا؟

پ) فرمانده ی انگلیسی که اسیر شده بود، چگونه رئیس علی و فرماندهان انگلیسی را باهم مقایسه می کند؟

۵۲- باتوجه به داستان درخت گردکان ، متن زیر را به ترتیب شماره گذاری کنید .

با خود گفت : درخت گردکان به این بلندی، درخت خربزه الله اکبر !

گردویی از شاخه جداشد و بر سر مرد افتاد .

اگر به جای گردو ، خربزه روی درخت بود چه بلایی بر سرم می آمد؟

مردی خسته و تشنه زیر درخت گردویی نشست .

۵۳- در جاهای خالی از نشانه های ربط (نیز - ولی - اما - و - چون) استفاده کنید .(از نشانه ی تکراری می توان استفاده کرد)

- من هنوز نمی دانم در چه راهی گشته می شوم ..... خوب می دانم که این مردمان دلیر در هیچ دانشگاهی، تحصیل نکرده اند .
- الان من با دو نظامی خود اسیر دلواری ها هستیم ..... فرمانده ی آن ها اجازه داده است که آخرین حرف هایم را بزنم .
- هر روز به گلدان آب دادم ..... جوانه زد .
- سرود ملی تنها شعرنیست ؛ موسیقی و اهنگ ..... دارد .
- امپراتور لبخندی زد ..... دستش را روی شانه ی پینگ گذاشت .
- ..... گل ها را بسیار دوست داشت به فکرش رسید از این راه جانشین خود را انتخاب کند .
- بچه ها ..... امیدوار بودند که به عنوان جانشین امپراتور انتخاب شوند .

۵۴- جاهای خالی را با واژه های مناسب کامل کنید .

الف) ای فرزندان بکوشید به ..... هنر و فضیلت

ب) آیا باید تسلیم شد و ..... دشمن بر خانمان را دید ؟

پ) هیس ، گوش بده !به آفریده های ..... خدا گوش بده .

ت) سرود ملی تنها شعرنیست ؛ موسیقی و ..... نیز دارد .

۵۵- یکی از صداهای زیر را در ذهنتان مجسم کنید و درباره ی آن یک بند بنویسید.

(صدای لالایی مادر - صدای باران - صدای بهم خوردن برگ ها - صدای گریه ی نوزاد)
